

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 352/2021
3.2.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Снежане Живковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., улица ... бр. ... и ББ из ..., улица ... бр. ..., чији је пуномоћник Миодраг Димитријевић адвокат из Зрењанина, улица Бранка Радичевића бр. 11, против тужених Издавачко друштво Ringier Axel Springer doo Beograd са седиштем у Београду, улица Косовска бр. 10 и ВВ из ..., улица ... бр. ..., чији је заједнички заступник Душан Стојковић адвокат из Београда, улица Његошева бр. 28а, одлучујући о жалбама тужилаца изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 11.3.2021.године, допунске пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 19.4.2021. године, решења Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 13.8.2021. године и допунског решења Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 13.8.2021. године, у седници већа одржаној 03.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 13.8.2021. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 11.03.2021. године у ставу другом и четвртом изреке, тако што се тужени Ringier Axel Springer doo Beograd и ВВ из ... **ОБАВЕЗУЈУ** да тужиоцима АА из ... и ББ из ..., на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на пијетет исплате износ од по 40.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.03.2021. године као дана пресуђења па до исплате све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, док се тужбени захтеви за накнаду нематеријалне штете преко досуђеног износа од по 40.000,00 динара до износа од по 100.000,00 динара, а за износ од по 60.000,00 динара, одбијају као неосновани.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 11.03.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** допунска пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 19.4.2021. године

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** допунско решење Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 13.8.2021. године

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцима солидарно исплате на име накнаде трошкове другостепеног поступка износ од 45.000,00 динара у року од 15 дана по пријему писменог отправака ове другостепене пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па се обавезују тужени Издавачко друштво Ringier Axel Springer doo Beograd и ВВ из ... да солидарно тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на пијетет исплате износ од 20.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.03.2021. године као дана пресуђења па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се обавезу тужени Издавачко друштво Ringier Axel Springer doo Beograd и ВВ из ..., да солидарно тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на пијетет исплате износ преко досуђеног износа од 20.000,00 динара па до траженог износа од 100.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења као неоснован. Ставом трећим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па су обавезани тужени Издавачко друштво Ringier Axel Springer doo Beograd и ВВ из ... да солидарно тужиоцу ББ из ... на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на пијетет исплате износ од 20.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.03.2021. године, као дана пресуђења па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом четвртим изреке тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се обавезу тужени Издавачко друштво Ringier Axel Springer doo Beograd и ВВ из ..., да солидарно тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на пијетет исплате износ преко досуђеног износа од 20.000,00 динара па до траженог износа од 100.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења као неоснован. Ставом петим изреке изреке обавезани су солидарно тужени Издавачко друштво Ringier Axel Springer doo Beograd и ВВ из ... да солидарно да солидарно тужиоцима АА и ББ обоје из каћа на име трошкова поступка исплате укупан износ од 73.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Допунском пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 19.04.2021. године обавезан је тужени ВВ из ... главни и одговорни уредник дневних новина "Блиц" да по наступању услова за извршење ове допунске пресуде објави изреку пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 11.03.2021. године без коментара и без одлагања о свом трошку а најкасније у другом наредном броју дневних новина "Блиц" од дана наступања услова за извршење у складу са Законом о заштити података личности ("Сл.гласник РС" бр. 87/2018).

Решењем Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 13.8.2021. године одбачена је жалба тужилаца АА и ББ, обоје из ..., изјављена дана 20.04.2021. године против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 11.03.2021. године као неблагоприятна.

Допунским решењем ПЗ 313/18 од 13.8.2021. године обавезанани су тужени "Ringier Axel Springer" доо Београд, ул Косовска број 10 и ВВ из ... да накнаде трошкова поступка у износу од још 9.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема решења а под претњом принудног извршења.

Против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 11.03.2021. године тужиоци су благовремено изјавили жалбу побијајући је у ставу другом, четвртном и петом изреке, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени су дали одговор на жалбу са предлогом као у одговору.

Против допунске пресуде ПЗ 313/18 од 19.04.2021. године тужиоци су изјавили благовремену жалбу због погрешне примене материјалног права у делу у коме није одлучено о трошковима поступка, док су против решења и допунског решења ПЗ 313/18 од 13.08.2021. године тужиоци су изјавили благовремену жалбу из свих законских разлога предвиђених чланом 373 став 1 ЗПП.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у смислу одредбе члана 386 и члана 402 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), Апелациони суд је нашао да је жалба против пресуде ПЗ 313/18 од 11.03.2021. године делимично основана, жалбе против допунске пресуде ПЗ 313/18 од 19.04.2021. године и допунског решења ПЗ 313/18 од 13.8.2021. године неосноване, док је жалба изјављена против решења ПЗ 313/18 од 13.08.2021. године основана.

Према образложењу решења Вишег суда у Београду ПЗ 313/18 од 13.08.2021. године, тужиоцима је писмени отправак пресуде ПЗ 313/18 од 11.03.2021. године достављен 31.3.2021.године, па како је последњи дан рока за изјављивање жалбе био 15.4.2021.године, а жалба тужилаца је изјављена дана 20.4.2021.године применом члана 378 став 1 и 2 у вези са чланом 141 став 1, чл. 367 став 1, чл 103 став 1, 2 и 4 и чл 104 став 1 и 2 Закона о парничном поступку, првостепени суд је одбацио жалбу као неблаговремену.

Чланом 104 став 2 ЗПП је прописано да се дан подношења поднеска упућеног суду преко поште препорученом пошиљком или упућеног телеграфским путем сматра као дан подношења суду.

Тужиоци су писмени отправак пресуде ПЗ 313/18 од 11.03.2021. године примили 31.3.2021.године, а жалбу изјавили 15.4.2021.године препорученом пошиљком преко поште.

Имајући у виду наведено, те цитирану одредбу закона према којој се дан предаје пошти препоручене пошиљке има сматрати даном предаје суду произилази да је жалба изјављена од стране тужилаца дана 15.4.2021. године благовремена јер је поднета у законом прописаном року од 15 дана од дана пријема пресуде (31.3.2021 године) односно последњег дана пре истека петнаестодневног рока за благовремено изјављивање жалбе у смислу члана 367 ЗПП.

Код изложеног, ожалбено решење је морало бити укинито као у ставу првом изреке ове пресуде на основу члана 401. став 1. тачка 3. ЗПП.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, Апелациони суд налази да није учињена ни битна повреда поступка из члана 374 став 2 тачка 12 на које се жалбом тужилаца посебно указује јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање које нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и непротивречи разлозима истим датим у образложењу.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени издавачко друштво Ringier Axel Springer doo Beograd је издавач и ВВ из ... је одговорни уредник дневних новина “Блиц”. На страни ... новинског издања “Блиц” од ...године објављен је чланак “...”, са сликом на којој је наведено да је убијен ГГ. У тексту је између осталог наведено да је полиција ухапсила ДД, осуђеног за убиство ГГ, а да је ГГ убијен у новосадском ресторану “...” угодине. На интернет издању медија објављен је текст под насловом “...”. У тексту између осталог је наведено да је на Facebook профилу, ГГ пре убиства дао објаву са речима “Криза је у подземљу, кад виде моју стару слику сви би волели да је читуља”. Наведена објава је у наведеном чланку дата као поднаслов, односно увод у текст. У тексту је такође, између осталог, наведено да је полиција ухапсила ДД који је осумњичен за убиство ГГ ... године, да је ГГ имао озбиљан криминални досије, да је био осуђен на 11 година због наручивања убиства, касније за покушај убиства. У белој књизи МУП Србије својевремено је био помињан као члан неколико организованих криминалних група и један од главних дистрибутера хероина у Новом Саду. Полиција сматра да је ГГ после хапшења ЂЂ и ЕЕ у Сабљи, као и тзв. ... групе коју је предводио ЖЖ био најачи организатор препродаје хероина у Новом Саду и Војводини. Наведено је да је ГГ осуђен на 11 година затвора јер је ради превласти на тржишту наркотика године у кафићу ... наручио убиство 33 припадника криминалне групе “...”. Ухапшен је 2009. године и упућен на издржавање казне, али је волшебно изашао из затвора у Сремској Митровици после непуне 4 године. Поред тога је био осуђен и за покушај убиства ИИ на ... такође због превласти на нарко-тржишту. У медију “Телеграф” објављен је текст под насловом “...” човеку који је био на обрачуну у Новом Саду. У чланку је између осталог наведено да је ГГ имао озбиљан криминални досије, наведени су подаци идентични као подацима из претходно наведеног чланка који се односи на осуђиваност на помињање у белој књизи и чланство у криминалним групама и да је један од главних дистрибутера хероина у Новом Саду. Према тексту објављеном у медију “Ало” под насловом “...” наведено је да је ухапшено лице осуђено за убиство ГГ у кафићу “...” где је један од највећих новосадских дилера из ... убијен у кафићу “...”. Наводи се да је ГГ имао блиске везе са шефовима ветерничког клана и био пријатељ са ЈЈ које датира из затвора у Сремској Митровици. АА је у Специјалном суду био сведок ЂЂ вођи ветерничког клана и имао је сукоб са КК клана. Пок. ГГ је иначе вишеструко осуђиван али не и за кривично дело у вези са опојним дрогама. После објављивања спорних информација тужиоци се нису обраћали туженима. Тужиоци су били јако погођени напред наведеним информацијама, а због којих је околина почела да зазире од њих и да се удаљава, и није хтела да има контакте са њима.

Полазећи од наведеног првостепени суд је заузео став да би сад пок. ГГ имао право на заштиту због повреде части и угледа у односу на објављени текст и то на део текста који гласи “Словио је за једног од главних организатора дистрибуције хероина”. На тај начин сада пок. ГГ би била повређена част и углед у значајнијој мери него да су навођени истинити подаци о његовом животу и о врсти кривичних дела за које је осуђен. Трговина опојним дрогама може изазвати негативнији одијум јавности и код просечног човека него у односу на друга кривична дела, па је применом одредби члана 73, 79, 101-103 и 112-118 Закона о јавном информисању и медијима оценио да је тужбени захтев делимично основан.

Оваква одлука првостепеног суда се делимично може прихватити као правилна и законита.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно логично и недвосмислено произилази из доказа изведених у првостепеном поступку, па наводима жалбе чињенично стање утврђено од стране првостепеног суда није доведено у сумњу.

Контролишући оцену доказа, овај суд не доводи у сумњу истинитост чињеница које је утврдио првостепени суд по слободном уверењу, те сматра да је, супротно наводима жалбе тужилаца, првостепени суд правилно и потпуно утврдио чињенично стање, сагласно одредбама члана 7 и 8 ЗПП.

Међутим, основано се жалбом тужилаца указује да је првостепени суд, одлучујући о висини новчане накнаде за претрпљене душевне болове због повреде права на пијетет, погрешно применио материјално право садржано у одредби члана 200 Закона о облигационим односима. Наиме, правилно је првостепени суд приликом одлучивања о висини накнаде нематеријалне штете имао у виду значај повређеног добра и циљ коме служи та накнада, те да се истом не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Међутим, имајући у виду све околности релевантне за одмеравање правичне новчане накнаде и то садржај информације, укупну садржину и контекст у коме се пок ББ појављује у спорном тексту, интензитет напада на повређено добро, начин и средство којим је то учињено, да су се тужиоци након објављивања спорног текста осећали постиђено, а са друге стране стоји и чињеница да пок ББ никада није осуђиван за кривична дело које имају за предмет трговину дрогом, да су спорне информације објављене у медију са великом читаношћу, то по налажењу Апелационог суда, тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на пијетет објављивањем спорних информација, поред износа накнаде досуђених ставом првом и трећим изреке ожалбене пресуде, припада и износ од још по 20.000,00 динара, односно укупни износи од по 40.000,00 динара. На досуђени износ накнаде штете, тужиоцима је досуђена и законска затезна камата сходно члану 277 Закона о облигационим односима, почев од дана пресуђења, па до коначне исплате. Како су наведене накнаде адекватне претрпљеној нематеријалној штети, да се истима остварује циљ коме накнада служи и не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, то су тужбени захтеви преко досуђених износа од по 40.000,00 динара, а за износ од по 60.000,00 динара одбијени као неосновани.

Имајући у виду наведено, другостепени суд је применом члана 390 и 394 тачка 4

ЗПП одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

Како је првостепени суд допунском пресудом одлучио о тужбеном захтеву о коме је пропустио да одлучи у пресуди од 11.3.2021.године применом члана 357 став 2 Закона о парничном поступку, а наводи жалбе односе се само на то да првостепени суд није одлучио о трошковима поступка, о којима је одлучио допунским решењем о трошковима (ПЗ 313/18 од 13.8.2021. године) иста је морала бити потврђена применом члана 390 ЗПП и одлучено је као у ставу четвртном изреке.

Супротно наводима жалбе, првостепени суд је правилно одлучио о трошковима доносећи допунско решење о трошковима поступка. Наиме,приликом доношења допунске пресуде, првостепени суд је пропустио да одлучи о трошковима које су тужиоци имали поводом предлога за доношење допунске пресуде. Апелациони суд је имао у виду да у изреци допунског решења не стоји реч тужиоцима, али налази да се ради о очигледној грешки која се у свако доба може исправити сходно чл 362 ЗПП, па је према чл. 401 тач 2 ЗПП одлучио као у ставу петом изреке.

Како преиначење одлуке у овој правној ствари у погледу досуђене висине накнаде нематеријалне штете тужиоцима, није од утицаја на одлуку о трошковима парничног поступка, с обзиром да износи који су тужиоцима досуђени на име накнаде трошкова парничног поступка због заступања од стране пуномоћника из реда адвоката, према Адвокатској тарифи одговарају постигнутом успеху тужилаца и по преиначењу првостепене одлуке, то је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу петом изреке потврђена применом члана 401 тачка 2 ЗПП као у ставу трећем изреке. Приликом одлучивања о трошковима парничног поступка другостепени суд је ценио жалбене наводе тужиоца да првостепени суд није правилно одлучио о нужним и неопходним трошковима овог парничног поступка, али налази да су исти неосновани имајући у виду да је одлука донета правилном применом чл 153 и 154 ЗПП. Супротно жалбеним наводима правилно је првостепени суд одбио захтев пуномоћника адвоката за накнаду трошкова превоза, а имајући у виду да за те трошкове нису достављени релевантни докази.

Имајући у виду постигнути успех тужилаца у другостепеном поступку, то им по налажењу Апелационог суда у Београду, припада накнада трошкова другостепеног поступка и то за састав жалбе од 20.4.2021.године у износу од 18.000,00 динара, за састав жалбе од 27.8.2021.године у износу од 27.000,00 динара, што укупно износи 45.000,00 динара, док трошкови састава одговора на жалбу нису били потребни за вођење парнице, те је одлучено као у ставу шестом изреке пресуде, применом члана 153 и 165 став 2 ЗПП.

Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић